

MISSIONE, COLLABORAZIONE
e Fraternità San Lorenzo

IX Consiglio Plenario dell'Ordine 2026

Rzym, 1 października 2025

Prot. N. 00622/25

Drodzy Bracia,

Pani niech Was obdarzy pokojem.

Kapituła Generalna z 2024 roku zaproponowała, aby zorganizować wydarzenie, które zaangażuje wszystkich braci Zakonu, by wspólnie zastanowić się nad *misją, współpracą braterską i wspólnotami św. Wawrzyńca*. Są to trzy powiązane ze sobą tematy, choć nie mają one takiego samego znaczenia, ponieważ ostatni z nich – wspólnoty św. Wawrzyńca – stanowi szczególną próbę przełożenia dwóch pozostałych, nie pretendując jednak do bycia jedynym. W każdym razie Rada Generalna przyjęła tę propozycję z zadowoleniem i postanowiła zwołać Plenarną Radę Zakonu (CPO czyli Consiglio Plenario dell'Ordine), która odbędzie się w październiku 2026 roku.

W lipcu powołano komisję przygotowawczą, której powierzono również zadanie wysłuchania całego Zakonu w celu zebrania w *instrumentum laboris* refleksji na te tematy. Dokument ten będzie stanowił dla ekspertów i delegatów CPO bogatą i znaczącą podstawę do dalszych analiz, zgodną z duchem Zakonu.

Komisja natychmiast przystąpiła do pracy i teraz z radością przesyłam wszystkim braciom, wspólnotom i Okręgom przygotowane przez nią teksty. Ich celem jest wprowadzenie i rozpoczęcie refleksji nad trzema proponowanymi tematami, którym towarzyszy kilka pytań orientacyjnych. Zamiarem jest, aby każda wspólnota lub wspólne zgromadzenie Okręgu zastanowiło się nad tymi wskazówkami i zebrało swoje uwagi, przesyłając do Kurii Generalnej swoje podsumowanie.

Prosimy, aby podsumowania zawierały również najbardziej zróżnicowane przemyślenia, nie wykluczając nawet tych, które mogą wydawać się niewygodne. Ponadto bracia, którzy pragną podzielić się osobistą refleksją, oprócz tej już przedstawionej we wspólnotie lub na szerszym forum, są gorąco zachęcani do przesłania jej bezpośrednio do Kurii Generalnej.

Proszę zatem wszystkich przewodniczących Konferencji, ministrów prowincjalnych, kustoszów i delegatów, aby zaangażowali się w promowanie udziału w ankiecie, tak aby każdy zakonnik mógł się zastanowić i udzielić jak najlepszej odpowiedzi. Proszę również o dopilnowanie, aby odpowiedzi zostały zebrane i przesłane.

Podsumowania przygotowane przez Okręgi Zakonu oraz osobiste refleksje należy przesłać do dnia 31 grudnia 2025 r. na następujący adres e-mail: ixcpo2026@gmail.com.

Wiemy, że Planarna Rada Zakonu stanowi cenną okazję do promowania w całym Zakonie intensywnego okresu animacji i synodalnego rozeznania, w którym Duch Pański prowadzi

nas do odkrywania Jego woli. Z tego powodu, oprócz prośby o zaangażowanie przełożonych w animację tego procesu, zachęcam każdego brata do swobodnego dzielenia się swoimi pomysłami i inspiracjami.

Mam nadzieję, że przygotowania do IX CPO, wraz z wieloma innymi bieżącymi inicjatywami, „oświecą umysły i rozpalą serca” każdego z nas na tej drodze, która doprowadzi nas do obchodów 500-lecia obecności charyzmatu kapucyńskiego w Kościele.

Zdecydowaliśmy się wysłać ten materiał właśnie w dniu św. Teresy od Dzieciątka Jezus, patronki misji, na początku października, miesiąca misyjnego i miesiąca naszego Serafickiego Ojca św. Franciszka. Niech ich przykład i wstawiennictwo towarzyszą nam na tej drodze.

Pokój i dobro!

Br. Roberto Genuin

Minister Generalny OFMCap

Misje w Zakonie Kapucynów

Charyzmat franciszkański ma swoje korzenie w posłuszeństwie posłaniu misyjnemu, jakie Jezus powierzył swoim uczniom: po dwóch i bez żadnego zabezpieczenia finansowego¹. Franciszek z Asyżu, pełen radości, pozwala się przemienić tym Słowem i w ten sposób rozpoczyna swoje życie misyjne. Kiedy Pan dał mu braci, gdy tylko osiągnęli liczbę ośmiu, oni również wyruszyli po dwóch „do różnych części świata” (1Cel 29). W swojej Regule życia Franciszek był pierwszym założycielem, który podkreślił potrzebę wysyłania do niewiernych „odpowiednich braci”, którzy z boskiej inspiracji odczuwają to powołanie.

1Cel 22-23

RnB 16
RB 12

Od samego początku naszej reformy pierwsi kapucyni chcieli podkreślić, że jesteśmy zakonem misyjnym: wysyłanie „dobrych braci” na ewangelizację musi być częścią życia każdej prowincji, nawet tych, w których jest niewielu braci. W rzeczywistości kapucyni byli wielkimi współpracownikami *Propaganda Fide*, przez wieki hojnie wysyłając wielu braci na liczne misje na całym świecie.

Cost. S. Eufemia
143

Cost. 178

Pod przewodnictwem ministra generalnego Bernardo Christena z Andermatt (1884-1908) i pod hasłem „Każda prowincja – jedna misja” nasz Zakon przeżył nowy rozkwit misyjny. Chociaż wiele prowincji europejskich było osłabionych z powodu represji w różnych krajach, dzięki sile wiary i przekonaniu o własnym charyzmacie odważyły się one podjąć wyzwanie, stopniowo rozpoczynając proces „*implantatio Ordinis*” w wielu nowych miejscach.

Należy zauważyć, że przez wiele stuleci misjonarze kapucyńscy wyruszali niemal zawsze na całe życie, nie zabierając ze sobą środków finansowych ani nie otrzymując wsparcia z zewnątrz. Ciężko pracowali i powoli budowali misję, korzystając z lokalnych zasobów.

Po Soborze Watykańskim II, wraz z rozwojem teologii misji, aktualizacją konstytucji, przemianami kulturowymi i gospodarczymi w krajach europejskich i północnoamerykańskich oraz spadkiem powołań, duch misyjny Kościoła i naszego Zakonu przeszedł wielką i złożoną przemianę. Papieże starali się ożywić misję poprzez ważne dokumenty², podobnie jak nasi ministrowie generalni³.

III CPO, Cap. II
Jöhri, *Misja w
sercu Zakonu...*
1.4, 2009

Jednakże należy zrobić więcej: z jednej strony, aby w całym naszym Zakonie rozbudzić ducha misyjnego jako pragnienie niesienia wszystkim orędzia Ewangelii, a z drugiej, aby

¹ Por. Mt 10,7-10; Mk 6,8-9; Łk 9,1-6.

² Paweł VI – *Evangelii Nuntiandi* (1975); Jan Paweł II – *Redemptoris Missio* (1990); Franciszek – *Evangelii Gaudium* (2013).

³ Przypomnijmy niektóre z listów okólnych: br. Paschalis Rywalski – „Wymiar misyjny Zakonu dzisiaj” (25.03.1974); br. John Corriveau – „Wysłał was na cały świat...” (02.02.1996); br. Mauro Jöhri – „Misja w sercu Zakonu” (29.11.2009). Oraz III CPO z Mattli w 1978 r. – *Życie i działalność misyjna*.

na nowo zdefiniować nasze misje w świetle charyzmatu franciszkańskiego i nowej koncepcji ewangelizacji-misji w Kościele.

Misja jest integralną i fundamentalną częścią naszego charyzmatu: jesteśmy zakonem misyjnym. Z tego powodu zaniedbywanie jej, ponieważ braci jest niewielu, ponieważ „wciąż jest wiele do zrobienia na naszym terytorium” lub dlatego, że uważamy, iż nie mamy niezbędnych zasobów, aby utrzymać misję, jak to niestety często ma miejsce dzisiaj, wymaga ze strony Zakonu głębokiej refleksji w świetle Ewangelii i naszych źródeł, co pomoże nam zacząć od nowa. Misja jest ostatecznie wyrazem naszej tożsamości charyzmatycznej i spójnym świadectwem naszego sposobu życia Ewangelią.

Kost XII, § 01
III CPO
Jöhri, *Misja w
sercu Zakonu...*
2009

Genuin,
Altissimu, 29,
2025.

Najbliższy Rada Plenarna Zakonu ma właśnie takie zadanie: zidentyfikować głębokie motywy, dla których bracia mogą dziś czuć się powołani do najbardziej wymagających misji, do całkowitego oddania się; znaleźć sposoby, aby pobudzić prowincje i kustodie do zaangażowania misyjnego; i wreszcie zaproponować konkretne sposoby przekazania nowym pokoleniom braci we wszystkich Okręgach (starych i nowych) tej misyjnej i apostołskiej hojności, która zawsze wyróżniała kapucynów w ciągu pięciu wieków naszej historii.

Ewangelizacja-misja jest także dzisiaj pilną sprawą! Wiele osób nadal czeka na głoszenie Ewangelii, nawet w krajach o tradycji chrześcijańskiej. Jest wiele krajów, w których nadal nie jesteśmy obecni, a prośby o naszą obecność są równie liczne, zwłaszcza w kontekście ubóstwa, w słabych lokalnych Kościołach lub w regionach, gdzie chrześcijaństwo stanowi mniejszość religijną. Istnieją również historyczne obecności, które mogą zniknąć z powodu braku lokalnych braci. Utrata misyjnej energii oznaczałaby zniekształcenie samego oblicza naszego Zakonu.

Jöhri, *Misja w
sercu Zakonu...*,
2009.
Genuin,
Ringraziamo,
2019.
Genuin,
Altissimu,
2025.

Kwestionariusz

Pytania do braterskiej refleksji
w świetle numerów *Konstytucji*: 176, 177 i 178

1. W jakim stopniu pragnę w głębi serca, aby Ewangelia Chrystusa dotarła do wszystkich ludzi?
2. Jakie miejsce zajmuje obecnie wymiar misyjny w życiu mojej wspólnoty i mojej prowincji? Czy misja jest postrzegana jako istotna część naszego charyzmatu, czy też jako opcja drugorzędna lub wyłącznie osobista?
3. Jakie są przyczyny, osobiste lub strukturalne, które obecnie mogą ograniczać entuzjazm i gotowość misyjną wśród nas, kapucynów? Brak zapału? Strach? Mała liczba braci? Niedobór środków finansowych? Brak formacji i doświadczeń misyjnych? Inne powody?
4. W jaki sposób nasza formacja początkowa i życie codzienne we wspólnotach mogą przekazać młodym braciom wartość i piękno otwartości misyjnej oraz całkowitego oddania się?
5. Jak możemy dzisiaj konkretnie rozbudzić pasję misyjną w naszym Okręgu (prowincji, kustodii) i w całym Zakonie? Jakie kroki powinniśmy podjąć?
6. Inne propozycje?

Współpraca braterska w Zakonie

Współpraca braterska była tematem przewodnim ostatniej Kapituły Generalnej, która zaktualizowała ogólne wytyczne dotyczące jej wdrażania. Dwie z czterech uchwał przyjętych przez kapitułę odnoszą się bezpośrednio do współpracy braterskiej, podczas gdy dwie pozostałe zakładają tę koncepcję. Obecna sytuacja Zakonu, w kontekście rosnącej globalizacji i internacjonalizacji, wymaga zrozumienia, co oznacza współpraca braterska w kontekście naszej tożsamości charyzmatycznej, jak można ją zorganizować, ustrukturyzować i regulować oraz jakie są jej podstawowe cele.

V CPO 97; VIII CPO 13;
Konst. 121,4; 178, 6;
OG 2/5;
Genuin, 2022.

Konstytucje, różne plenarne zgromadzenia Zakonu oraz niektóre listy ministrów generalnych podkreślają znaczenie i konieczność braterskiej współpracy. Współpraca braterska odnosi się do zdolności do zorganizowanego i przemyślanego reagowania na wyzwania i potrzeby ewangelizacji w dzisiejszym świecie, wychodząc od naszej tożsamości charyzmatycznej, biorąc pod uwagę struktury Zakonu, które sprzyjają współpracy między okręgami i gwarantują charyzmatyczną i prawną jedność naszej powszechnej wspólnoty braterskiej.

I CPO 64; III CPO 39;
41; V CPO 27; 57; VII
CPO 39;
Konst. 25,7; 100,2;
OG 8/31;
Jöhri, 2008.

Współpraca braterska jest cechą, która okazuje się bardzo ważna dla naszego stylu życia, ponieważ ma ona za zadanie wspierać i ożywiać niektóre ważne wymiary naszej tożsamości charyzmatycznej, a mianowicie: *formację początkową i ustawiczną, ewangelizację i misję, międzynarodowe braterstwo, kulturę, edukację i komunikację, sprawiedliwość, pokój i troskę o wspólny dom, rodzinę franciszkańską oraz projekty społeczne i charytatywne*. Jest to również skuteczny sposób ożywienia i umocnienia naszej charyzmatycznej obecności w tych miejscach, które ze względów kulturowych, politycznych, ekonomicznych lub religijnych wymagają od nas większej uwagi, a wszystko to przeżywane w duchu hojności i bezinteresowności.

I CPO 56; III CPO 32;
VII CPO 13; VIII CPO
55;
Konst. 39,3; 72,4; cf.
Mt 10,8;
Corriveau, 2002.

Współpraca braterska, zgodnie z cytowanymi dokumentami i stanowiskiem braci zebranych na ostatniej Kapitułe Generalnej, jawi się jako ważna cecha nie tylko misyjnego wymiaru naszego życia (lub projektu wspólnot braterskich św. Wawrzyńca z Brindisi), ale także innych wymiarów naszej charyzmatycznej tożsamości. Obchody najbliższego Plenarnej Rady Zakonu będą okazją do refleksji nad znaczeniem i koniecznością braterskiej współpracy, która posłuży jako podstawa do jej strukturyzacji, organizacji, uregulowania i konsolidacji.

Kwestionariusz

1. Jakie wyobrażenie mam na temat znaczenia braterskiej współpracy w Zakonie? Wyjaśnij to w kilku słowach.
2. Jakie są korzyści, wyzwania, zagrożenia i konsekwencje braterskiej współpracy? Wyjaśnij to w kilku słowach.
3. Jak organizowana jest i zarządzana współpraca braterska w moim okręgu i konferencji, do której należę? Proszę krótko wyjaśnić.
4. Jakie są podstawowe aspekty, które należy wziąć pod uwagę przy strukturyzowaniu, organizowaniu, regulowaniu i towarzyszeniu braterskiej współpracy w Zakonie?
5. Czy jestem gotów uczestniczyć w procesach braterskiej współpracy promowanych przez Zakon? Uzasadnij swoją odpowiedź.
6. Inne uwagi.

Wspólnoty św. Wawrzyńca w Zakonie Kapucynów

Czym są Bractwa św. Wawrzyńca (dalej stosowany będzie także skrót *FSL*, *Fraternità San Lorenzo*, ze względu na jego czytelność w całym Zakonie)?

Minister Generalny w liście programowym na tę sześcioletnią kadencję pisze:

Jednym ze sposobów, w jaki Zakon stara się przeżywać swoją charyzmatyczną tożsamość, jest projekt wspólnot braterskich św. Wawrzyńca z Brindisi. Proponujemy w nich, w świetle Ewangelii i naszych Konstytucji, autentyczne i konsekwentne przeżywanie modlitwy, życia braterskiego i misji, jako bracia mniejsi i ubodzy, z istotnym elementem międzykulturowości⁴.

Jedna z inicjatyw. *FSL* są zatem skromną inicjatywą – wcale nie wyłączną – mającą na celu ożywienie płomienia naszego charyzmatu w Zakonie. Nie są one ani „bractwem pilotażowym”, ani „bractwem modelowym”. Są to po prostu bracia, którzy przekonani o pięknie naszego powołania i jego wartości dla naszych społeczeństw, zgadzają się z prostotą i ufnością wytyczać drogę żywej i ewangelicznie znaczącej obecności. Na marginesie zaznaczamy, że dzięki Bogu w wielu innych wspólnotach ideał ten jest realizowany z taką samą siłą i intensywnością. Dlatego też ze strony *FSL* nie ma żadnych pretensji o wyłączenie.

Ten projekt charakteryzują dwie szczególne cechy.

1. We Wspólnotach św. Wawrzyńca staramy się autentycznie i konsekwentnie realizować cztery podstawowe aspekty naszego życia: modlitwę, braterstwo, minoritas/ubóstwo, misję, zgodnie z wytycznymi wspólnymi dla całego projektu⁵.

2. Wspólnoty św. Wawrzyńca mają charakter międzynarodowy i międzykulturowy. W zglobalizowanym i połączonym świecie, który jednak nadal generuje indywidualizm, świadectwo braterstwa, w którym obecne są różne kultury, wydaje się być aktualną i wartościową propozycją odpowiedzi na znaki czasu. Oczywiście jest to również prawdziwe wyzwanie. Jednak doświadczenie pokazuje, że znak międzynarodowego braterstwa przemawia do dzisiejszego świata.

Pierwsza cecha odróżnia *FSL* od innych międzynarodowych wspólnot, w których bracia nie skupiają się w sposób wyraźny na wyżej wymienionych wytycznych. Druga cecha odróżnia *FSL* od wspólnot, które prowadzą ten styl życia w ramach poszczególnych okręgów, ale bez wymiaru międzynarodowego.

Dlaczego powstały Wspólnoty św. Wawrzyńca i dlaczego istnieją one jako szczególny projekt w Zakonie?

⁴ Roberto Genuin, *List do Zakonu na sześćciolecie 2024-2030*, 36.

⁵ Por. *Ravviviamo la fiamma del nostro carisma, sussidio della Curia generale 2020*.

To właśnie wyzwanie sekularyzacji, potrzeba ewangelizacji i niebezpieczeństwa szybkiego zaniku naszej obecności w Europie Zachodniej zrodziło ideę utworzenia wspólnot braterskich, które byłyby znakiem rozpoznawczym, aby podtrzymać nasze charyzmatyczne powołanie i służyć nim Kościołowi i światu. Od samego początku idea ta zakładała wspólną odpowiedzialność wykraczającą poza granice poszczególnych prowincji, tak aby w regionach, w których z powodu coraz mniejszej obecności i braku własnych sił, można było wspólnymi wysiłkami tworzyć międzynarodowe wspólnoty, które w świetle Ewangelii i Konstytucji autentycznie i konsekwentnie żyły modlitwą, życiem braterskim i misją, jako mniejsi i ubodzy. Nie chodziło przede wszystkim o ratowanie naszej obecności kapucyńskiej, ale o odnowienie naszego stylu życia. Z biegiem czasu, widząc dobre owoce, projekt rozwinął się również poza Europą, przyjmując nazwę Wspólnot św. Wawrzyńca.

Jakie korzyści przynosi projekt *FSL*, które uzasadniają jego kontynuację i rozwój w Zakonie?

1) Bogactwo dla formacji stałej i początkowej:

- wielu braci, żyjąc w prostocie zgodnie ze stylem życia proponowanym w *Wytycznych*, odnowiło swoje „tak” dla Boga, odzyskując siły pod względem powołania i motywacji;
- wielu braci pochodzących z tych części świata, w których Zakon się rozwija i gdzie kładzie się duży nacisk na wymiar duszpasterski, odkryło na nowo znaczenie innych aspektów charyzmatu;
- wielu braci w formacji początkowej znalazło w *Wytycznych* jasny przykład życia kapucyńskiego i przeżyło w nich ważny okres rozeznania powołania.

2) Atrakcyjność naszego charyzmatu w dziedzinie duszpasterstwa młodzieżowego i powołaniowego: w różnych miejscach, gdzie działają *FSL*, obserwuje się ruch osób gotowych dzielić nasz styl życia. Wspólnoty te są zatem wiarygodnym znakiem dla duszpasterstwa powołaniowego.

3) Świadeństwo naszego stylu życia: w niektórych regionach Europy *FSL* stanowią praktycznie jedyny sposób na poznanie naszego stylu życia, budząc w ludziach chęć zbliżenia się do sakramentów i powrotu do życia chrześcijańskiego.

Jaka jest obecna sytuacja Wspólnot św. Wawrzyńca?

Obecnie istnieje 12 takich wspólnot: 9 w Europie i 3 w Ameryce.

Kwestionariusz

1. Co sądzisz o projekcie Wspólnot św. Wawrzyńca? Jakiego jest Twoim zdaniem znaczenia istnienia *FSL* w Twojej Konferencji?
2. W jakim stopniu *FSL* mogą przyczynić się do ożywienia naszego charyzmatu w różnych częściach Zakonu? Co należałoby zrobić w tym celu?
3. Jakiego są Twoim zdaniem korzyści/możliwości dla Zakonu, a jakie problemy/ryzyka związane z istnieniem *FSL*?
4. Co należy zrobić, aby *FSL* stały się projektem coraz bardziej wspólnym dla Zakonu, angażującym w większym stopniu braci i przełożonych wyższych?
5. Jakiego miejsce powinny zajmować Wspólnoty św. Wawrzyńca na najbliższej Plenarnej Radzie Zakonu? Jakiego powiązanie dostrzegasz między *FSL* a misyjnym wymiarem Zakonu i doświadczeniem braterskiej współpracy?

